

M.Com Semester - 4 (CBCS) Examination
March/April - 2024 (OLD COURSE)
International Accounting (Elective)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન.૧ હિસાબી ધોરણનો ઇતિહાસ અને બહાર પાડવાની વિધિ જણાવો. (૨૦)
 અથવા

પ્રશ્ન.૧ આંતરરાષ્ટ્રીય હિસાબી પદ્ધતિ એટલે શું? GAAPનો ખ્યાલ અને સિદ્ધાંતો વર્ણવો.

પ્રશ્ન.૨ એન. ડી. કંપની પોતાનું ઉત્પાદન બે વિભાગ 'X' અને 'Y' દ્વારા કરે છે. વિભાગ 'X' દ્વારા તૈયાર કરવામાં આવેલા ૯૦% વસ્તુનું ઉત્પાદન વિભાગ 'Y' માં મોકલવામાં આવે છે. (૨૦)

- બંને વિભાગ આંતર વ્યવહાર કરે છે.
- વિભાગ 'X' માં કુલ ૩૦૦૦ એકમોનું ઉત્પાદન કરવામાં આવે છે.
- વિભાગ 'X' ના વધારાના ૧૦% એકમો બજારમાં ₹૨૨૦ લેખે વેચાય છે.
- વિભાગ 'Y' ના પોતાના તૈયાર એકમો બજારમાં ₹૪૦૦ ના એકમ દીઠ ભાવથી વેચાણ કરે છે.
- વિભાગ 'X' પોતાનો માલ વિભાગ 'Y' ને ₹૨૧૦ ની ફેરબદલી કિંમતે વેચે છે.
- આ જ વસ્તુ વિભાગ 'Y' બજારમાંથી ₹૨૦૦ ના એકમ દીઠ ભાવે ખરીદી કરી શકે તેમ છે.
- વિભાગ 'X' ની એકમ દીઠ ચલિત પડતર ₹૧૨૦ રૂપિયાની છે.
- વિભાગ 'Y' ની એકમ દીઠ ચલિત પડતર ₹૧૫૦ રૂપિયાની છે.

કંપનીના સંચાલકોને મેનેજર તરીકે અભિપ્રાય આપો કે

- (૧) આંતર કંપની વ્યવહાર કરવો
- (૨) બજારમાંથી વસ્તુની ખરીદી કરી વેચાણ કરવું

અથવા

પ્રશ્ન.૨ વૃંદાવન પેન્ટ્સ પાસે ઉત્પાદન માટે બે વિભાગ છે. વિભાગ 'A' અને વિભાગ 'B'.

વિભાગ 'A' વસ્તુ X બનાવે છે જે તે વિભાગ 'B' ને તેમજ બજારમાં તેનું વેચાણ કરે છે. વિભાગ 'B' ના મેનેજરનો એવો અભિપ્રાય છે કે વિભાગ 'A' ઊંચી ફેરબદલી કિંમતે માલ પૂરો પાડે છે. તે અંગે નીચેની વિગતો પૂરી પાડે છે.

- વિભાગ 'A' બજારમાં ૫૦૦૦૦ એકમ વેચે છે. અને વિભાગ 'B' ને ૧૨,૦૦૦ એકમ આપે છે. તેની બંને માટે વેચાણ કિંમત એકમ દીઠ ₹૨૨ છે.
- વિભાગ 'B' એ એકમ દીઠ ₹૨૦ ની કિંમતે માલ વિભાગ 'A' પાસેથી લેવાની ઇચ્છા ધરાવે છે.
- કંપનીમાં કુલ મિલકતો ₹૯૦૦૦૦૦ ની છે.
- વિભાગ 'A' પોતાના માલનું વેચાણ વિભાગ 'B' ને ન કરે તો સ્થિર ખર્ચમાં ₹૪૦,૦૦૦ નો ઘટાડો થશે. અને ₹૨,૦૦,૦૦૦ ની મિલકત દૂર કરી શકાશે.
- વિભાગ 'A' માટે સ્થિર ખર્ચ ₹૨૨૫૦૦૦ અને ચલિત ખર્ચ એકમ દીઠ ₹૧૪ રૂપિયાનો થાય છે.

શું વિભાગ 'A' એ વિભાગ 'B' ને ₹૨૦ ની કિંમતે માલ આપવો જોઈએ? કે તેમને માલ ₹૨૨ ની કિંમતે જ આપવો જોઈએ. કે તેમને માલ દેવાનું માંડી વાળવું જોઈએ અથવા ક્યાં લઘુત્તમ ભાવે માલ આપવો જોઈએ?

પ્રશ્ન.૩ સીટી વર્લ્ડની મુખ્ય ઓફિસ ઓસ્ટ્રેલિયા ખાતે અને તેની શાખા જુનાગઢમાં આવેલી છે. જુનાગઢ શાખા તેનું તારીખ ૩૧- ૩ - ૨૦૨૩ ના રોજનું કાચું સરવૈયું નીચે મુજબ દર્શાવે છે. (૧૫)

વિગત	ઉધાર બાકી રૂ	જમા બાકી રૂ
મુખ્ય ઓફિસ નું ખાતું	-----	6100000
વેચાણ	-----	8100000
લેણદારો	-----	1600000
દેવીહુંડી	-----	1400000
શરૂ સ્ટોક	1500000	-----
ખરીદી	4500000	-----
દેવાદારો	2100000	-----
લેણીહુંડી	700000	-----
પગાર	1200000	-----
મજૂરી	1100000	-----
ભાડું	1600000	-----
પરચુરણ ખર્ચ	1000000	-----
કોમ્પ્યુટર	1500000	-----
બેંકસિલક	2000000	-----
	17200000	17200000

વધારાની માહિતી:

ઓસ્ટ્રેલિયામાં આવેલી મુખ્ય ઓફિસ તરફથી 25,000 ડોલર મળેલા છે. જેમાંથી કોમ્પ્યુટરની ખરીદી તારીખ 1-4-2022 ના રોજ કરેલી છે.

કોમ્પ્યુટર પર 50% લેખે આખા વર્ષનો ઘસારો ગણવાનો છે.

તારીખ 31-03-2023 ના રોજ જૂનાગઢ શાખા ખાતે આખર સ્ટોક રૂ2400000 નો હતો.

મુખ્ય ઓફિસના ચોપડે જૂનાગઢ શાખાની બાકી 110000 ડોલર દર્શાવે છે.

વિનિમયદર નીચે મુજબ ધ્યાનમાં લેવાનો છે.

- તારીખ 1-4-2022 ના રોજ 1 ડોલર = રૂ60
- તારીખ 31-03-2023 ના રોજ 1 ડોલર = રૂ50
- સરેરાશ વિનિમય દર 1 ડોલર = રૂ55

મુખ્ય ઓફિસના ચોપડે ભારતીય હિસાબી ધોરણ AS - 11 મુજબ રૂપાંતરિત કાયું સરવૈયું, વેપાર ખાતુ, નફા નુકસાન ખાતુ તૈયાર કરો.

અથવા

પ્રશ્ન.3 ભારતમાં સ્થપાયેલી મુખ્ય ઓફિસની એક શાખા ઓસ્ટ્રેલિયામાં આવેલી છે. જેનું ચલણ ડોલર છે. તારીખ 31-03-2023 ના રોજનું કાયું સરવૈયું નીચે પ્રમાણે છે.

વિગત	ઉધાર બાકી \$	જમા બાકી \$
મુખ્ય ઓફિસનું ખાતું	-----	2520
શરૂ સ્ટોક	1530	-----
ખરીદી	9468	-----
વેચાણ	-----	13320
દેવાદારો	400	-----
લેણદારો	-----	350
નિકાસ ખર્ચ	2500	-----

બેન્ક ઓવરડ્રાફ્ટ	-----	50
રોકડ સિલક	250	-----
મળેલ કમિશન	-----	1100
પગાર મજૂરી	1450	-----
સ્ટેશનરી ખર્ચ	750	-----
પરચુરણ ખર્ચ	200	-----
મકાન મિલકત	300	-----
વાહનો	92	-----
ચંત્રો	400	-----
	17340	17340

વધારાની માહિતી:

શાખા પાસે આખર સ્ટોક 2160 ડોલરનો છે.

ચંત્રો તારીખ 1-10-2022 ના રોજ ખરીદ્યા હતા.

મકાન અને વાહન પર 10% અને ચંત્રો પર 20% ધસારો ગણો.

હૂંડીયામણનો દર નીચે મુજબ છે.

- 01-04-2022 ના રોજ 1 ડોલર = 66 રૂપિયા
- 01-10-2022 ના રોજ 1 ડોલર = 68 રૂપિયા
- 31-03-2023 ના રોજ 1 ડોલર = 74 રૂપિયા
- સરેરાશ વિનિમયદર 1 ડોલર = 70 રૂપિયા

ઉપરની માહિતી પરથી હિસાબી ધોરણ 11 મુજબ જરૂરી ખાતા તૈયાર કરો.

પ્રશ્ન.૪ વિદેશી કંપની પાસેથી દેવરાજ લિમિટેડ એક મશીન 200000 ડોલરની કિંમતે લીધું તે માટે વિદેશી કંપનીએ (૧૫) નાણાકીય સુવિધા લોન રૂપે કરી આપી હતી. લોનની મુદ્દલ રકમ પાંચ સમાન વાર્ષિક હપ્તામાં પરત ચૂકવવાની શરતે લોનની વ્યવસ્થા કરવામાં આવેલી હતી. લોન પર વાર્ષિક 10% લેખે વ્યાજ સહિત રકમ ચૂકવવાની હતી. મશીન પ્રથમ વર્ષના અંત સુધીમાં ગોઠવીને તેનો ઉપયોગ કરવો શરૂ કરી દેવામાં આવ્યો હતો. આ ઉપરાંત વિનિમય દર નીચે પ્રમાણે હતો.

ખરીદી સમયે	1 ડોલર = 60 રૂપિયા
પ્રથમ વર્ષના અંતે	1 ડોલર = 62 રૂપિયા
બીજા વર્ષના અંતે	1 ડોલર = 61.50 રૂપિયા
ત્રીજા વર્ષના અંતે	1 ડોલર = 63 રૂપિયા
ચોથા વર્ષના અંતે	1 ડોલર = 63 રૂપિયા
પાંચમા વર્ષના અંતે	1 ડોલર = 62.5 રૂપિયા

ઉપરની માહિતી પરથી હિસાબી ધોરણ 11 અનુસાર કાયમી મિલકતોની દર વર્ષે ખેંચવાની રકમની ગણતરી કરો.

અથવા

પ્રશ્ન.૪ ચલણ હૂંડિયામણ દર માટેની (Forex) હિસાબી પદ્ધતિ એટલે શું તેના હેતુઓ અને મહત્વ જણાવો.

ENGLISH VERSION

Que.1 State history and Process of issuing Accounting standard. (20)

OR

Que.1 What is International Accounting? Explain the Concept and Principles of GAAP

Que.2 ND Company produce his production with two department 'X' and 'Y'. (20)

90% goods produced by department 'X' is transfer to department 'Y'.

- Both the department do inter-transaction.
- In Department 'X' total 3000 units were produced.
- Remaining 10% units of department 'X' can be sold @ 220 Rs. in the market.
- Department 'Y' is selling his finished units @ 400 Rs. per unit in the market.
- Department 'X' sells its goods to department 'Y' at a replacement price of 210 Rs.
- The same item can be purchased by department 'Y' from the market at a price of 200 Rs. per unit.
- Variable expenses of department 'X' is Rs. 192 per unit.
- Variable expenses of department 'Y' is Rs. 150 per unit.

Give your opinion as a manager to the management of company.

(1) To do Intercompany transaction

(2) Buying and selling goods from the market.

OR

Que.2 Vrundavan Paints has two department for production department 'A' and Department 'B'.

Department 'A' produces item 'X' and sells it to department 'B' and to the market. Opinion of department 'B' manager is that Department 'A' provided higher transfer price to them. and provide the following particular.

- Department 'A' sells 50000 units to market. And give 12000 units to department 'B'. Selling price for both is 22 Rs. Per unit.
- Department 'B' wishes to purchase goods from department 'A' at a price of 20 Rs. Per unit.
- Total Assets in the company are of Rs. 900000
- If department 'A' does not sells goods to department B, fixed cost will decrease by 40000 Rs. Assets worth Rs. 200000 can be removed.
- For department 'A' fixed cost is Rs. 225000 and variable cost Rs. 14 per unit.

Should department 'A' supply goods to department 'B' at a cost of Rs. 20? or the goods should be given to them only at a price of Rs. 22 Should they be diverted from supplying the goods, or where should the goods be supplied at a minimum price.

Que.3 City World has its head office at Australia and its branch is in Junagadh. Junagadh branch shows (15)
its trial balance as on 31-03-2023 as follows.

Particular	Debit Balance ₹	Credit Balance ₹
Accounts of Head office	-----	6100000
Sales	-----	8100000
Creditors	-----	1600000
Bills Payable	-----	1400000
Opening Stock	1500000	-----
Purchase	4500000	-----
Debtors	2100000	-----
Bills Receivable	700000	-----
Salary	1200000	-----
Wages	1100000	-----
Rent	1600000	-----
Miscellaneous Expenses	1000000	-----
Computer	1500000	-----
Bank Balance	2000000	-----
	17200000	17200000

Additional information:

25000 Dollar has been received from Head office in Australia. From that amount on

01-04-2022 Computer have been purchased.

Calculate 50% Depreciation on computer for the whole year.

Closing stock of Rs. 2400000 had with branch in Junagadh as on 31-03-2023.

Balance of branch in Junagadh shows 110000 dollar in the books of head office.

Following exchange rate has been taken in to consideration.

- As on 1-4-2022 1 Dollar = ₹60
- As on 31-03-2023 1 Dollar = ₹50
- Average Rate 1 Dollar = ₹55

In the books of head office, according to accounting standard 11 prepare convertible trial balance, trading account and profit and loss account.

OR

Que.3 A branch of head office established in India is located at Australia whose currency is dollar. Trail balance sheet as on 31-03-2023 is as follow.

Particular	Debit Balance \$	Credit Balance \$
Account of head office	-----	2520
Opening Stock	1530	-----
Purchase	9468	-----
Sales	-----	13320
Debtors	400	-----
Creditors	-----	350
Export Expense	2500	-----
Bank Overdraft	-----	50
Cash Balance	250	-----
Commission received	-----	1100
Salary and Wages	1450	-----
Stationary exp.	750	-----
Miscellaneous Expenses.	200	-----
Building Assets	300	-----
Vehicles	92	-----
Machine	400	-----
	17340	17340

Additional information:

Branch has closing stock of 2160 Dollar

Machine were purchased as on 01-10-2022

Calculate depreciation on Building and Vehicles 10% and on Machine 20%.

Exchange rate is as follows.

- As on 01-04-2022 1 dollar = 66 Rs.
- As on 01-10-2022 1 dollar = 68 Rs.
- As on 31-03-2023 1 dollar = 74 Rs.
- Average exchange rate 1 dollar = 70 Rs.

From the above information prepare necessary accounts as per account standard 11

Que.4 Devraj Limited has purchased a machine from foreign company for 200000 dollar and for that company has given facility of loan. On the condition of loan Devaraj has to repay principal amount of loan with in 5 equal annual installments. The loan was to be repaid with interest at the rate of 10% per annum. The machine was installed and put into use by the end of the first year. Besides this exchange rate is as under. (15)

At the time of purchase	1 Dollar = 60 Rs.
At the end of first year	1 Dollar = 62 Rs.
At the end of second year	1 Dollar = 61.5Rs.
At the end of third year	1 Dollar = 63 Rs.
At the end of forth year	1 Dollar = 63 Rs.
At the end of fifth year	1 Dollar = 62.5 Rs.

From the above information calculate assets value at the end of each year with consideration of accounting standard 11.

OR

Que.4 What is Forex accounting? State the objectives and importance of it.
